

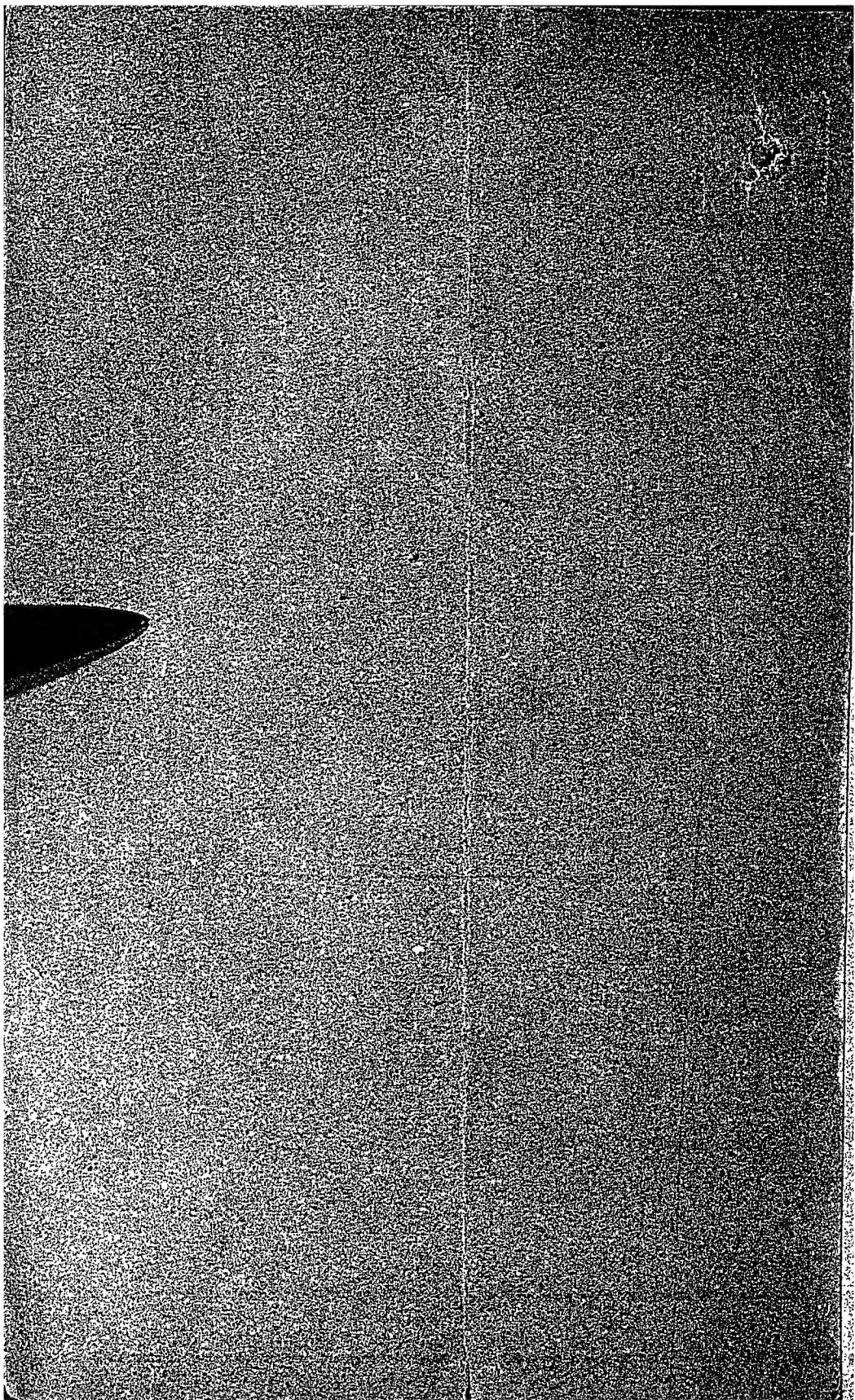

ЗАХІДНА

КАНАДА.

МАНІТОБА,
АСИНИБОЯ,
АЛБЕРТА,
САСКАЧЕВАН.

МАНІТОБА

.....И.....

ПІВНІЧНІ-ЗАХІДНІ =====ТЕРИТОРІЇ

Асини́боя, Альберта і Саскачеван.

~~~~~  
Інформації про засоби і клімат для рілників, годовці в худоби  
і гірників.

~~~~~  
1899.

~~~~~  
НАКЛАДОМ УРЯДУ.

~~~~~  
NEW YORK,
1899.

Если-би по прочитаню сей книжочки хотів хто довідатись дещо більше о Канаді, може удатися до одного з слідуєчих урядників:

В Англії.

The Canadian High Commissioner,
17 Victoria St., S. W. London
The Canadian Government Agent,
15 Water St., Liverpool.
The Canadian Government Agent,
52 St. Enoch Square, Glasgow.
The Canadian Government Agent,
2 Abbey Square, Dublin.

В Канаді.

The Superintendent of Immigration,
Department of the Interior, Ottawa.
The Commissioner of Immigration,
Winnipeg, Manitoba.

В Сполучених Державах.

M. V. McInnes, No. 1 Merrill Block,
Detroit, Mich.

D. L. Cavan, Bad Axe, Michigan.
James Grieve, Red City, Michigan.
J. S. Crawford, 102 E. Third St.,
St. Paul, Minn.
Benjamin Davies, 154 E Third St.,
St. Paul, Minn.
T. O. Currie, Stevens Point, Wisconsin.
C. J. Broughton, 1223 Manaduck Bldg.,
Chicago, Ill.
W. V. Bennet, 301 New York Life Bldg.,
Omaha, Nebr.
W. H. Rogere, Watertown, South Dakota.
Alfred S. Rolo, Levark Hotel,
Boise City, Idaho.
D. H. Murphy, Stratford, Conn.
N. Bartolomew, 365 Fifth St.,
Des Moines, Iowa.
J. H. Parker, 502 Palladio Building,
Duluth, Minn.
William Ritchie, Grafton, N. Dakota.

Хто-би хотів довідатись скільки коштує шифкарта до Канади або колія в Канаді, нехай напише до одной з агенції „Canadian Pacific“ колей, або до агентів „Canadian Steamship Lines“.

1877
(10)

ПРОВІНЦІЯ МАНІТОБА.

ПОВЕРХНІСТЬ провінції вносить около 300 миль зі сходу на захід і займає 73,956 миль квадратних або около 47,331,840 акрів.

Земля є поділена на **Поверхність.** чотириугольники, з котрих кожний займає по 6 миль квадратних. Такі чотириугольники зовуться „тоуншипс“, котрі знов суть поділені на 36 частій, звані секціями, а одній милі квадратній Милія ділиться знов на 4 часті, а кожда така частина займає 160 акрів. До около кожної секції або квадратної милі знаходиться дорога, по котрій можна зайіхати возом до кожної посілости.

Є не малої ваги для колоніста. **Води.** А околиця тая в невеликих відступах є поперерізувана численними потоками і ріками; а там також много розличних, і менших і більших озер, особливо в часті північній. Озера суть повні риб, а дикого птаства там без ліку. Води до пиття там дуже добрі, а можна їх найти у всіх частях провінції в глубокости від 10 до 40 стій. В декотрих частях провінції знаходяться поклади вугля, котрі кожного часу доставляють палива по ціні дуже уміркованій.

Если климат якогось краю є **Климат.** нездоровий, край такий не є відновидний помімо всіх своїх користей. Учені люди цілого світа стверджують, що Манітоба то найздоровіший край на світі.

На пропасницю (фебру) там еще ніхто не хорував, а о заразливих хворобах там нічо не чувати.

Манітоба знаходиться в середній часті Північно-Західної Канади, там же найбільше пшениця родиться. Правда, зима є там остра, але за то суха; небо все чисте, тому и воздух все чистий і здоровий. Наглих змін там не ма; люди там майже ніколи не хорують на катарі. Зима триває від 1-го Децембра до 1-го Априля, а літо від 1-го Іюня до 1-го Септембра. Весна і осінь суть приємні і освіжаючі.

Хотий більша частина краю **Долини і** є степом (прерія) однак дуже ріжниться від декотрих частей Західної Америки.

Тут знаходяться долини і горбки, покриті буйною травою, котрі служать за пасовище худобі.

Так тая і в інших краях **Земля.** є ріжна земля. Однак Манітоба відзначається тим, що має землю глинисту, котру зачисляють до найбільше плодосних земель на світі. Люди учені (хеміки) повідають, що така земля найліпша є під пшеницю, о чім можуть посвідчити також досвідчені і практичні газди, що добре знаються на землі. Хлібороби, що там уже газдують, кажуть, що земля там є дуже плодосна і може видати більше зерна без мерви від всіх земель до тепер узнаних за найліпші. Сніг гине там з початком Априля, а сійба починається о ти-

ждень або два пізніше, бо ріля соше дуже сьоро. Жнива починаються в половині Августа.

Улекшена Імні вже до всіх заселених частій провінції **гандльові**. іде желізняця. Заледве кількох колонистів мешкає далше о 12 миль від міста, де відбуваються торгів, або від стації коленон, а решта всі знаходяться близько в відтеглости кількох миль. Села менші або більші подібати можна що 7 або 8 миль. В такім сені звичайно колисьа стація, почта и склеп або стор, де можна купити все, що до життя або до газдівки потрібно. Суть тамь також склади на збіжжя

Суспільні Відносини. Край той замешкують одні з найпорядніших родин країн, з котрих прибули. Для того і не дивота, если найдеш там чоловік з висшим образованием, що гзав ся до управлінні. Там можна подібати по містечках і селах досвідчених агрономів, механіків, кушців і людей ріжних заводів.

Правительство. Правительственні інституції суть уряджені, з декотрими відміними, на спосіб в Англії. Намістник представляє особу каролової, а послы до сойму вибрані суть через парід.

Систем муниципалний (громадскін) е там знаменитий, бо парід сам собі установляє права і регуляміни.

Канада не має сталого войска. Е там лишень міліція (краєва оборона), до котрой може кожний добровољно належати и виступати, коли ему подобаєсь.

Суть там також заклади для сліпих і божевільних, домн для невилічних, школи для глухонімих, шпиталі і т. п., и то все в як найвишнімь порядку. Але нехай собі зновинго не думає, що в краю тим мусить бути богато каянк

і страдаючих, коли тамь тилько заклади розмаїтихь. Ни, так не с, заклади ті не суть лиш для Манітоби але і для територій західних.

Е там також много розмаїтих товариств, зі своїми філіями по меньших місцяхь. Словомь, не бракує тамь нічого, що упрямняє життя чоловікови в новім краю.

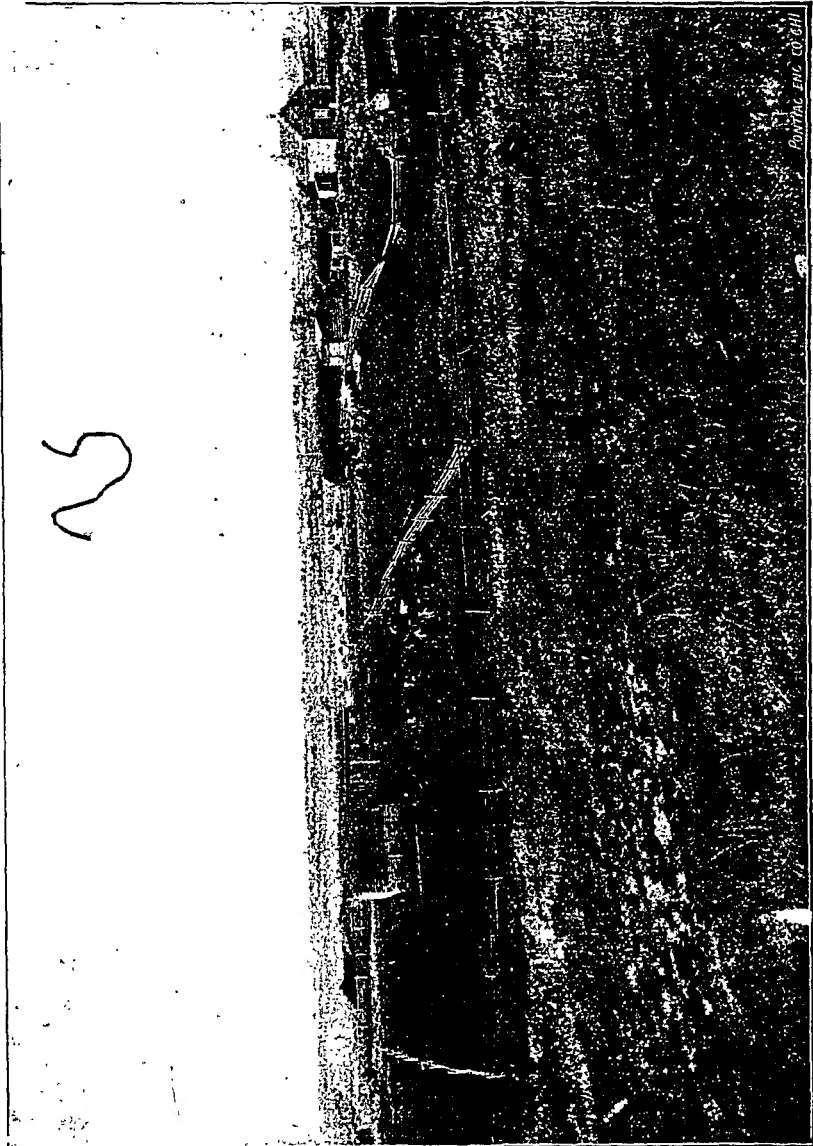
Улекшена Сельски школи **Образована** дяться що три милі одна від другої і суть безплатні. За дітину, що

ходить до школи, не платиться нічого. Правительство каждого року визначає великі суми, з котрихь як і зі загального оподаткованія землі въ повіті, покриваються всі видатки шкільні і пенсія учителя. Тому то кожний, хотай би і найбіднійший, має спосібність образоватися. Учигелі всі суть кваліфіковані і здібні, і в школі такій дігнна учиться всего, що єї потрібно в щоденнім житю. Въ многих сельских школах, де е більше учителів, уділяєся висшоні науки, і школи такі приспособляють учеників до шкіль висших, якъ в Виннипег і інших містах Канади. Одна вісімнадцята часть цілого т. з. (Fertile Belt) Фертил Белт від Нембайни до Саскачеван (Pembina and Saskatchewan) е призначена на удержане шкіль.

Кромі звичайних публичних шкіль е тамь богато еще інших просвітних інституцій. Приміромь: Вандрівна Школа Молочарска. Правительство розсилає по селах і містах учителів, котрі устроюють відчити про випас худоби і виробн масла и сира. Но такі відчити не коштують нікого нич, бо учителів платить правительство.

Дальше е там також рільнічі інституції. Імні їх е в Канаді уже 23. Суть то місця, де від часу до часу, сходяться практичні гасподарі і обговорюють господарскі справи.

23

Фот. А. Г. С. 1911

Фарма Августа Ферберга в Ветаскиви.

В Брандон знова знаходиться правительственна Прібіна Господарка. Єсть то собі величезна загорода, де сіються на різних землях розм'ятого рода збіжжя, насіне, трави, овочі, дерева і корчі, що знаходяться в провінції. Такі прібіні Господарства, котрі уже і деінде як в північно західних територіях і Бритійській Колумбії закладають, суцільно на те, щоб господарів поучити в якій землі і які рослини найліпше удаються; даліше, як і коли їх сіяти і т. п. Поучення або інструкції такі оголошуються по газетах. А треба і то знати, що в Манітобі в кождім меншій місті виходить газета, а по більших містах є їх і по три і більше.

Податок. В краю тім податок є дуже маленький. Заледве кілька центів від акра. Канадійці не сплачують при податках, як то дієся в старім краю, довгих панштових, від котрих платиться тільки 3 процент. Канада такими довгами не обтяжує нарід. Канадійські довг зісган зятягнений або на будову залізничі, каналів і інших публичних унішнь і стосунково зі своїм незначним процентом єсть не великим тягаром для народу. В кінці рят може заощадити значні суми з оплати цля і інших жерел і дати яко змогу кільком провінціональним закладам. В Манітобі в такій спосіб розділена запомога принаде \$2 на кожду особу. Для того то ряд провінціональний накладає дуже маленький податок на свої річні видатки, з котрих і так більша насть іде на удержане шкіль, доріг і мостів, товариств рілньничих для добра хліборобів, на удержане спирітських домів і інших публичних інституцій для охорони страждаючих. Хлібороб платять заледве потонну податків значайно побираних в Сполучених Державлах

Увільнення. В краю тим суцільно так звані увільняючі права, на підставі котрих декотрі поля, будинки, як і часть рогатої худоби, коній, безрогої и дробу, декотрі домові знаряди і одпорічні споживчі запаси суцільно забезпечені від зняття за звичайні довги, — незапущені гіпотекую. Розумієся чоловік чесний і ретельний сплатить свої довги завсїгди, але трафиться не раз, що задля якогось неповодження або інших важних причин, не може на часі заплатити довгу, отже охорона така перед вірительми помагає ему видостатися з клопоту.

Пожичка і процента. Если хочеш мати честь і жити без клопотів, не поживай ніколи грошей від другого. Єсть то, без сумніву дуже красна засада. Але трафиться не раз, що чоловік таки мусить зажитися. А часами навіть для чоловіка практичного така пожитка приносить хосень. Всі Англії і Всихідно-Канадійські Компанії пожиткові мають тут свої філії і пожитають гроши фермерам на 6 або 8 процент, а навіть пожитають на рухомості і беруть що найбільше 10 або 12 процент.

Ремісництво. Всі головніші міста і села провінції посідають млини, котрі продають денно до 8,500 бочок муки, і склади збіжжя, котрі містять в собі около 10 мільонів бушлів. Млини крупяні суцільно такеж заложені в містах Вінніпег, Брандон, Портідж ля Прейри і Пайлот Моунд. Кузнї, столярні, варштати деревяних виробів, варштати до направи рілньничих знарядів також знаходяться менше більше в кождім місті або в значнійшій селі. Компанії Колієв мають свої варштати в Вінніпег, Портідж ля Прейри і Брандон, котрі зятрудняють дуже много робітників. З кождим днем повста-

ють нові млини і варштати, бо що раз більше розвивається, що раз то більше людей напливає, а віріст людности і ухекшення гандльові і комунікаційні дають спосібність до закладання нових галузій промислу через тих, що мають гроші і яку спеціальну знайомість якого будь фаху.

Рільничий характер. Пшениця тверда № 1 має пшени найвищу ціну в світі. Земля є також добра, під інші збіжжя, і на ній дуже добре удаються всілякі землеродні і трави. Декотрі фармери займаються вивідочно лиш молочарским виробом, і сир і масло Канадійське за для своєї доброти, продаються не лиш по цілої Америці але і в Европі. Так зване мішане рільництво лиш найбільше оплачується. Живий інвентар з минулого (1898) року в провінції був слідуєчий: коней 94,144; худоби 210,507, помімо великого експорту; овець 33,812; безрогів 72,582.

Жнива Р. 1898. Просторонь засіяна пшеницею займовала 999,598 акрів; ячменем 127,885 акрів; бараболлями 12,280 акрів; корінем 6,712 акрів; жнива знова зерняні вносили в загаль 30,442,552 бушлів; межі тим пшениці 14,443,087 бушлів; вівса 12,502,318 бушлів; ячменю 3,171,747 бушлів; лону 259,143 бушлів; жита 52,255 бушлів; гороху 23,383 бушлів. Хотяй пересічно взявши оден акер видав менше пшениці, як зинкло, за то більша часть жнив належить до № 1 або до № 2 твердої, через що ціна пшениці була о много вища.

Молочарство. Промисл молочарскій в Манітобі робить великий поступ. Фабрики сира і сметани суть позакладані по цілому краю, котрих продукція з кожним

роком побільшаєся. В р. 1898 випродуковали 2,245,025 фунтів масла. Продукція сира виносила 988,000 фунтів.

Овочі. В всіх частях провінції ягоди, малини, порічки і інші ягоди ростуть масами. Сливи і яблука можна також садити, але як на тепер то лиш оплачується спроваджати их, з Онтарію, Бритійской Колумбії і інших місцевостій.

Риболовство. Промисл рибний, практикований на многих озерах, приносить великий хосен. Крім заспокоєня потреб краю, гандель рибами з заграницею провадиться на більшу скалі. Виніпег, Манітоба і Дауфін суть головними озерами провінції.

Обнятьє. Хто хоче прийти в посідання дане землі, повинен зголоситися в повітовій канцелярії, в тім повіті, де знаходиться земля. За обнятьє землі платиться \$10, а если земля є виміряна, то \$20. Еслиби колоніста не ставився особисто в повітовій канцелярії, то може і так прийти до посідання ґрунту, але мусить внести подання до міністра внутренних діл в Оттаві, або до комисара Домініум, також в Оттаві, і заименовати на своє місце якогось чоловіка, там перебуваючого, на свого заступника, щоб той, в імене його, прийшов в посідання землі. За обнятьє землі платиться як повисше сказано.

Обовязки. Після права, колоніста коли набуде землю, мусить сидіти на ней і управляти єй. А еслиби видалився, а по 6 місяцях не вернув, тратить право до посідности. На довше видаленєся мусить мати спеціальне позволенє. Если колоніста має гроші, може найти господарство добре, уряджене і землю вже добре оброблену, на котрій можно розпочати господарку на більшу скалю, після влодобы.

Еслиби знов не має на стідях грошей, щоб міг розвести собі господарство, яке би собі живив, то може першого року наарендовати фарму. Тоді може дістати посілість, яку собі вибере: з інвентаром або і без інвентара, з насінням і з господарськими знаряддями, а навіть і власників до помочи.

Еслиби хтось знов хотів мати, відразу свій власний інвентар і знаряддя, то може такі купити і сплачувати ратами. Перша рата значайно виносить одну третю або четверту часть. Землю можна також набути, даючи часть з першого живив, як першу рату; насіння також можна дістати, даючи в застав живива. Таким отже малими средствами можна поволі прийти до свого власного господарства, але під тим лиш умовом, що урожай буде красний і жнива дозриють. А розуміється, на те треба еще доброго, практичного і занеблінного гасди. Суть еще і інші слособи, якіми можна прийти до власного господарства, але ті ту пояснеше подані, здаються бути еще найбільшшми.

Земля желізничной компанії.

Понеже до сего часу найбільшм посідателем землі в провінції єсть желізнична компанія „Кенадіен Песіфік“, для того интересующим сторонам потреба конче знати єї условия продажи.

Правила желізничной компанії.

Желізнична „Кенадіен Песіфік“ має свої землі поділені на секції вздовж головної колієвої лінії, як и побочних, а також в повітах Саскачеван, Батл і Ред Ривер. Землі ті продають ріжні агенти в сполученіи Каролестві, Всхідній Канаді і Північно-західних Територіях, по слідуєщих цінах:

Земля в провінції Манітоба пересічно від \$3 до \$6 за акер. Земля в провінції

Ассинібоія, на сході від \$3 то \$4 за акер. Земля на заході, числячи богати землі в повіті Калгари, по \$3 за акер. Земля в повітах Саскачеван, Батл і Ред Дір по \$3 за акер. Хто платить зараз готівкою, компанія дає еще дешевше.

Условія виплати. Купуючі землю від компанії, може виплачувати єї в 10 рівних ратах, числячи також в то 6-тий процент; першу з тих рат платиться зараз при закупні, а позістали рати кожного слідуєщого року. Дійсні поселенці т. е. такі, що вже получили землю від правительства, если купують землю від компанії, платять аж під двох роках першу рату, а позістали рати в слідуєщих по собі наступуючих роках.

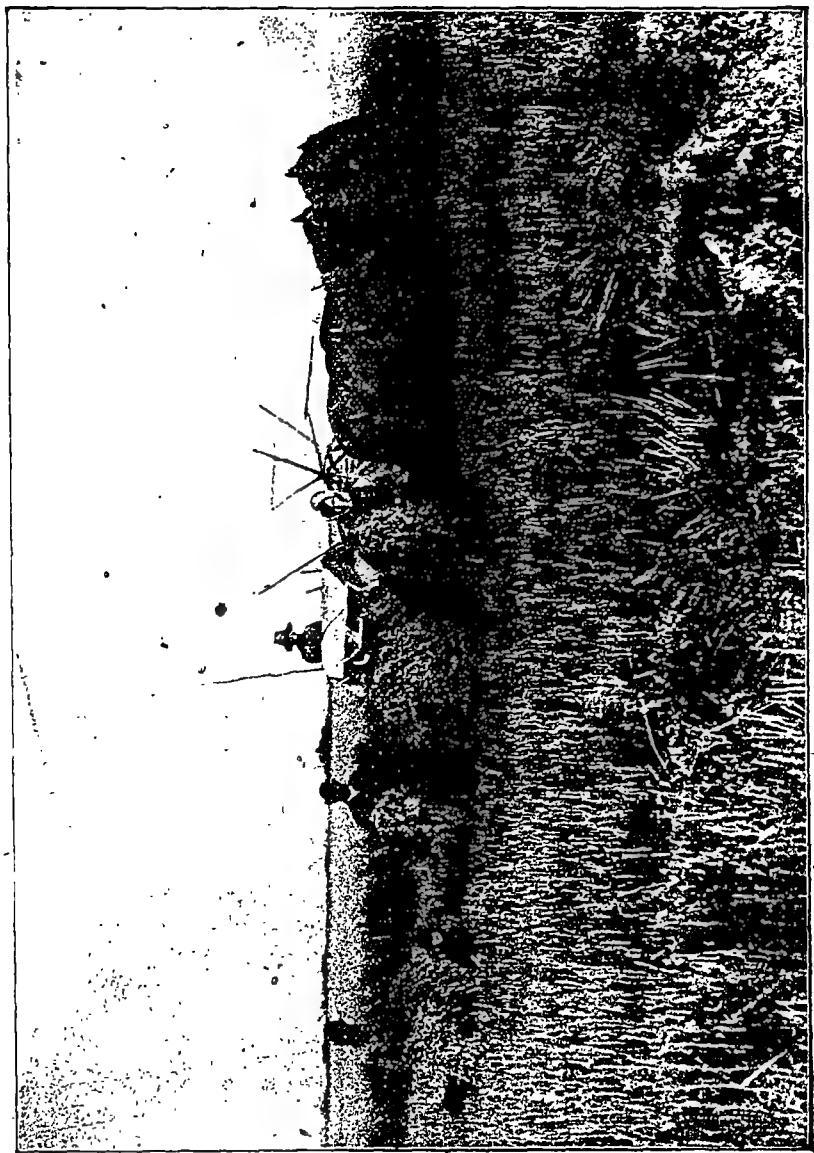
Тажо і інші колієві компанії продають ґрунта меньше більше під тими самими условиями.

Помічничі уваги. Земля в Манітобі є добра, бо вільна єсть від каменів і шпиків і в добрим положеніи, та не потреба єї осушувати.

Е там тажо по більших і меньших містах так звана промислова опіка, т. е. такі товариства, котрі лиш над тим роздумують, як би поліпшити краєвій гандель і крайове господарство і тим роблять велику прислугу ріжним.

Суть там тажо еще і інші ріжні товариства, котрі збирають окази на вистави. Такі вистави відбуваються в провінції каждой осени. Товариства таких є в Канаді нині 47 і кожде з них дістає від правительства по \$325 річної запомоги.

В 23 Ріжних Інституціях, розкієних по цілому краю в регулярних відступах, бувають обговорювані всякі уліпшені методи господарства, виписання худоби і виробів молочних і тим приносять початкуєщим хліборобам велику прислугу.

Рудольф Краусе жие в Ветаскйин.

Найціпшим доводом, що різникам в Манітобі поводитися не але, єсть той, що там кождою року господар докуповує більше землі для себе і своєю родини.

Підчас декотрих місяців а іменно в часі жнив, робітний чоловік може заробити \$20 до \$35 на місяць і удержане. Муж з женою, если жена розумієся на господарстві суть пошуквані для провощання господарства.

З 100.000 штук худоби, вивезеної з Манітоби до Англіи, підчас послідного сезону, на Манітобу Північний Вєсхід випадає 28.000 штук, або більше як четверта часть.

Манітоба тепер ввєлає велику скількіє масла і муки до Хіи, а минувшого року ввєлала до Австралії 6,500 тон тон муки (тон 2000 фунтів).

Ознакою вєрсту інтелегенції в краю є 63 часописї, видавані там одна на 4000 обивателів. Часописи ті суть більш і не підлягають ніякім цензурам.

Не ма там ніяких каст, ані клєє; наци і хлопцї, як у старім краю, там не ма. Всі люде собі рівні. Найвишши посади по урядах стоять отвором для кождого, без вигляду на народність. Ріжні високі становища по урядах займають ту люде, котрі залєдє перед кількома літами прибули до Канади яко чужинці з Європи.

Як дістатися до Західної Канади?

Коли потяг приїжджає до Винниг, то на стації вже чекають правительствєнні агенти і від „Канадїєн Пасіфік“, котрі уділяють приїжджаючи всєхлїх жаданих інформацій і рад наглядом їх нового дому. Еслиби кольонїста не вибрав собі, єще місця, де має осістися, то повинен удатися до головкого офісу землі в Винниг, а там получить інформацію як і що має робити.

Ті котрі ідуть глядати землі, могут в

тім офісі покунити собі також колєсї тикети. А если куплять під компанї 160 або і більше акрів, то гроші за тикети будуть їм звернені.

Майже кождий кольонїста хотів-би вибрати собі місце відповідне і добре. В тїм допомагають їм умисне до того вибрані правительствєнні урядники. Річи і родина можуть позістатї в правительствєннїм домі еміграційнїм, де будуть цілком безпечні. В домі еміграційнїм можуть варити собі їстї і спати, бо там суть на то печи і ліжка до спанї. А хтоби не хотів оставатися в еміграційнїм домі, то може їти до готєлю, де платиться від особи \$1 до \$3 на день. В Винниг також можна пайти доми, так звані „бординг-гоузи“, де люде столуються і мешкають. Такі доми знова суть таньші як готєлі.

Часами трафїться, що наміряючїй поселитися ни має на стількі гроша, щоб дістатися до Винниг. В такім випадку мусить шукати за роботою. Заряди Домініум і Провісіїї, мають в Винниг свої агенції, котрі інформують людій о роботі. В Винниг також суть товариства, котрі представляють майже всі європейські народности і котрі опікуються своїмі країнами.

В певних порах року господарі шукають за робітними і працювїтими людьми до роботи і платять за роботу добре, звичайно \$15 до \$20 місячно і їсти; в часі жнив \$25 до \$40 на місяць і удержане. Дівчата звичайно находять собі занятє в Винниг або в інших містах в службі домовій, в готєлях, фабриках і закладах, zatrudняючих лиш женщїн. Здатні дівчата скоро дістануть там роботу і добре суть плачені.

Слідуючі річі випускають до Приписи Канади безплатно: уїбране, цлові. домові знаряди, книжки, промислові або фахові інструмента, збрую, інструмента музичні,

домові машини до шиття, живий інвентар, байсиклі, вози, рільничі знаряди. Если переселенець уживав їх найменше в місяців перед прибутем до Канади, не вчисляючи в то машин або інших артикулів, спроваджених для ужитку в якимсь фабричним закладі, або також на продаж книжок, образів, особлих річій і рухомостій, спадкових, з тим застереженням, що артикули від котрих треба платити цю, а котрі прибули яко річі переселенця не можуть бути впущені до Канади перше або пізніше, лиш разом з їх власителем і не можуть бути проданими або в іншій спосіб здиспонувані, без оплати ця, аж по 12 місяцям їх ужитку в Канаді, з тим застереженням також, що, на підставі права, установленого контрольною ціл, живий інвентар, по спровадженню до Манітоби або Північно-західних Територій через наміряючого поселитися, позістане вільним, аж доки інакше не розпорядить губернатор.

Переселенці з Сполучених ~~Держав~~ могут спровадити безплатно живий інвентар в слідуючі пропорції: одну штуку м'ясної худоби, або коній на кожній 10 акрів закупленої землі або в іншій спосіб набутої, до 160 акрів; і одну вівцю на кожний аker. Цю зазначене за спровадженням інвентар в більшій кількості, як повисша пропорція вказує, зістане звернене і зачислене до додаткової рілі до оних 160 акрів, если такі є суть вже набуті.

Поселенець повинен виповнити блянет (котрий може кожного часу получить від цлового урядника), подаючи спис, ціну, і т. д.; річі і артикули, котрі хоче, щоби були впущені безплатно. Також повинен зложити слідуючу присягу :

Я..... нинішня присягаю і заявляю, що всі річі і артикули ту вчислені, після моєї док-

ладної відомости і доброї віри, маючи право до вільного вступу, яко річі поселенця, підпадаючи тарифі цловій до тепер обов'язуючій, всі були мною посідані і уживані принайменше через мінувших 6 місяців, перед прибутем до Канади; і що жадна з тих річій і артикулів, вчислених в тім вступі, не була імпортована яко товар, або для ужитку в якій фабриці, або на продаж, і що наміренем моїм є позістати сталим поселенцем в Домініум Канади.

Заприсяжені перед мною.....
дня..... 189

Слідуюча присяга зістане сложена через маючих наміренє поселитися при спровадженню живого інвентара до Манітоби, або до Північно-західних Територій, вільного від ця:

Я..... присягаю, що тепер переномуся до Манітоби (або Північно-західних Територій) і наміряю поселитися там, і що живий інвентар, вчислений і описаний в залученім ту списі, має бути для мого власного ужитку на господарстві, котре маю зайняти (або управляти), а не на продаж або спекуляцію, ані для ужитку жадних інших якіх будь осіб.

Кварантана інвентара поселенця. Інвентар поселенця заосмотренний в свідочтво здоров'я, може бути впущений без проводки; в противній разі зараджена буде інспекція. Інспектори могут худобу, оказуючу знаки туберкульози, піддати пробі, закім зістане впущена.

Худоба з туберкулями буде післяназад до Сполучених Держав, або забита без відшкодованя.

Вівці на хованьє могут бути впущені, але перше мусять перейти інспекцію в порті і мусять мати посвідченє підписане через правительственнаго інспектора, що вівчі пархи не істнували в околи-

ця, в котрих німці були ховані через минувших в місяців. Если викрито в них хворобу, будуть напад наведені або забиті.

Безроги можуть бути випущені, если належать до інвентара поселенця, за посвідченням, що хвороба свинська або вепрова хвороба не існували в околиці. Звідки безроги пришли, через в минулих місяців; если не ма такого свідчення, тоді мусить бути в порті нізтовані і если окажеса, що суть заражені, будуть сейчас напад звернені, або забиті без отшкодованя.

Приписи транспорти на залізницю.

А.—Вагоновий ладунк поселенця може бути слідує: живий інвентар, в числі найбільше 10 штук, а імено: коні, мули, рогаги худоби, теляд, овец, вепрів; далше домові знаряди для свого ужитку; воли ромашого татунку (уже ужити) для свого ужитку; рілничі знаряди і машини (уже ужиті); дерево, не перевищаюче 2.560 стів в цілости; збіже на сіяньє; невелике число деревец і корчів; мада скількість домового инвентаря і достаточний запас поживи для живого інвентаря на час подорожі.

Б.—Меньше як вагоновий ладунк, розумієса тільки домові знаряди (ужиті); вози всякого рода для свого ужитку, вже ужиті і ужиті господарські, машини або рілничі знаряди. Меньше як вагоновий ладунк мусить бути виразно задресований.

В.—Товари такі як: гросерій, або артикули споживчі, залізино і т. д., та-

кож знаряди, машини, вози і т. д., если нові не будуть увійзані за річі поселенця і за пересилку таких мусить властителей заплатити звичайну колієву таксу.

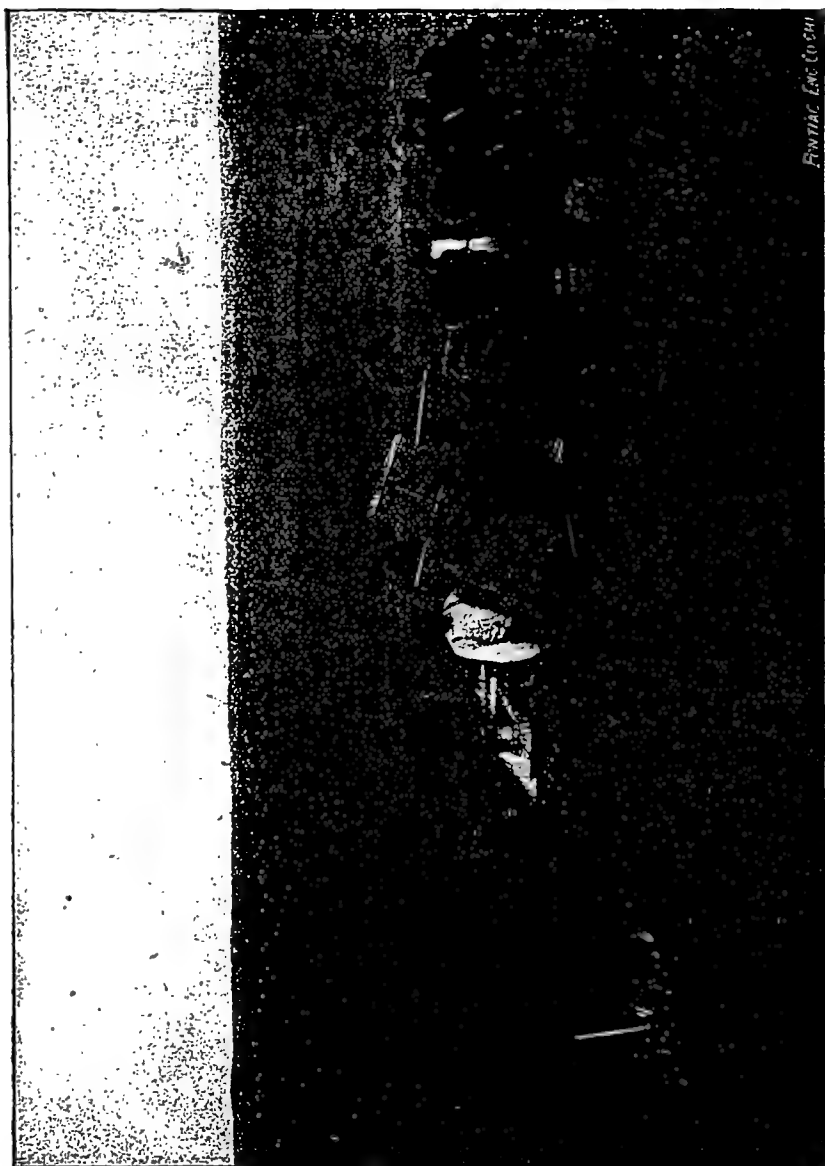
Г.—Еслиби число живого інвентаря виносило більше як припасано, від звичайні, жадає компанія залізнична звичайної оплати, яку побираєса при транспортуваню живої худоби. (О ціні можна довідатися у агента на станції.)

Д.—Оде чоловік, котрий підчас подорожі кормить, наповняє і в загалі дозирає худоби, має вільний переїзд. В тім разі агенти будут поступати після звичайної форми контракту при пересиланю живої худоби.

Е.—Поселенцям обсолютно не дозволяєса ладувати ніякіх річій поверх вагонів товарних: такої спосіб ладования е небезпечний і закатаний.

Ж.—Виладовувати якусь хотяй би найменьшу часть річій перед місцем призначеня не дозволяєса. Цілий ладунк вагоновий мусить іти просто аж до станції, до котрой на початку зівстав призначений.

З.—Ціни ладунків вагонів: ціни виказані в рубриці, під заголовком „Вагонові Ладунки“, стосуються до всяких посылков, займаючих цілий вагон о вазі 10 тонів (20,000 фунтів) або і меньше. Если знов ладунки важать більше як 10 тонів, тоді платяться пропорціонально і владно до ваги додаткової, (примір: \$205 за вагон робить \$1.02½ за кождих 100 фунтів, по котрій то ціні можна переслати і додаткову вагу.)

Рентген-снимок

Жива в Краппі Альберта.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНІ ТЕРІТОРІЇ.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНІ Території Канади містять в собі більшу частку Домініум по за границями різних провінцій. Сеся величезна частка північно-американського континенту була до недавня майже неананою околицею під управою компанії „Гудсон Бей“.

Размір. Північно-західні Території розтягаються від інтернаціональної границі до Океану Ледовогого на північ і від заливу Гудсон на схід до гір „Ракі-Моунтинс“ на захід і містять в своїх границях много повітів величезних розмірів, представляючих межі собою значну різницю що до своїх кліматичних і топографічних характерів.

Поділи. Більше плононосна частка території зістала розділена натурою на 2 головні відділи, і різняються значно що до свого фізичного характеру і кліматичного условия. Полудневу частку займають величезні рівнини або степи (прерії) Західної Америки підчас коли представляє перехід з відкритих степів до лісових околиць півночі, будучи подібною в своїм вигляді до великої загороди одні по других наступуючими степами і околицями, покритими лісами. Оба ті відділи представляють спеціальну користь для наміряючого там поселитися. На степах, покритих все буйною травою, де до сего часу випасались лиш стада байволів, а де зима є досить ладіною, кольтоніста може занятись виключно лиш випасом худоби, на чим, без сумніву, зробив-би

великий інтерес; повіт знова північний, маючий богату землю, більше надаєся під управу збіжа і мішаного господарства.

В році 1862 правительство узнало за відповідне частку територій, повисше описаних, розділити на чотири повіти, а іменно: Асинібої, Альберта, Саскачеван і Атобаска. Подрібніші уваги, нисше подані, зрозумієся найліпше, если послуговатися буде залученою ту мапою.

АСИНИБОЯ.

Повіт Асинібоїа граничить на схід з провінцією Манітоба, на полудне з інтернаціональною границею, на захід з повітом Альберта, на північ з повітом Саскачеван, (дивись на мапу).

Желізниця. Головна лінія колеї „Кенедіен Песифік“ розтягаєся від сходу на захід майже через середину Асинібої; побічні знов лінії той дороги розтягаються від Мооз Дзьоо (Моове Jaw) до полуднево-східного кінця повіту і від Ріджайне (Regina) на північ через середню частку Манітоби і північно-західня колій також розтягаєся від Манітоби на північний схід повіту і в такий спосіб стаєся вигідною для транспортациі.

Ріки. Ріка полуднева Саскачеван, одна з найважніших в західних територіях, впливає до Асинібої майже на половині західної границі, переплинувши около 200 миль на схід, звертаєся потім на північ і покидає по-

віт майже в половині его північної границі. Ріка Qu'Appelle, котра починається майже на тій самій місці, де ріка Саскачеван звертається на північ, пливе на схід і стається що раз більшою закін, пливучи через східну границю повіту Манітоба. Ті дві ріки суть головними водними дорогами повіту; крім тих є там ще много інших менчих рік в декотрих місцях, о котрих була бесіда пониже.

ВСХІДНА АСИНИБОЯ.

Околиця де Асинібої, на прозбіне родиться. Асинібої, на стороні около 120 на захід від своєї східної границі є теплою і плодоносною поимо того, що земля там є піснійша від чернозему „Рет Ривер“ долини. Для того в тій часті повіту вздовж колейі „Кенедіен Песіфік“ скоро повстали заходнені міста, як: Моосомін, Grenfell, Wolesley, Indian Head і Qu'Appelle, а вздовж колейі Манітоба і Норт-Вестерн-Солткоутс і Йорктон (Saltcoats and Yorkton) Сеся часть повіту представляє частиний перехід з лісовою просторони Манітоби до великих рівнин Території, а в декотрих місцях виглядає як би край повний загорід і огорідів зі своїми численними тополями і вербами і відкритими степами. Земля там мягонька, даючися легко обробити, на котрій родиться препишна пшениця і інші зерна. Климат є зимний в зимі а і сніги бувають великі, але за то незнані там сайклони (cyclon) і бурі, котрі часто густо появляються в Західній часті Північної Америкі. Також є вода там добра, хотяй часами трудно єї найти, але то лиш в декотрих місцях.

Мішане господарство.

Тая часть Асинібої, маюча добрий збит на всякого рода збіжа, молочні продукта, волюину і свинину, притягає до себе та-

ких людей, що любять затруднятися мішанням господарством. Місцеве прібіне господарство находиться в Індіан Гед (Indian Head), а майже по всіх містах і селах суть млини, склади збіжа і молочних виробів, через що улекшується гандель тими продуктами. В декотрих місцях можна набути добрі посилюсти, а колієві компанії продають там досконалу землю по уміркованих цінах і на довши виплати.

Крім рік Qu'Appelle, Assiniboine і White Sand много меньших річок перебірає північну часть повіту, а на полудне суть ріки Souris, Pipestone Creek, Long Creek і ще много інших меньших потоків.

Долини між тими ріками і потоками суть добрими місцями на населення, з котрих північні суть ліпші під управу збіжа, від полудневих; а ті знова, яко краї більше розлеглий, надаєся більше до випасання худоби і молочарского промыслу.

ЗАХІДНА АСИНИБОЯ.

Дві треті Західної Асинібої складаєся майже цілком з незарослих деревами рівнин, котрі з виімкою місцевостій, як міста Regina і Моосе Jaw і в околицях гір Wood Mountains і Cypress Hills, описаних обширнійше пониже, не надаються до різниництва без помочи наводнення і для того суть незамешкані.

Великий степ в тій часті Асинібої розділений є на двоє пасмами гір досить високими. Перше з тих пасм зовеся „Wood Mountain“, положене близько інтернаціональної границі майже в середині повіту. Селенія в середині Wood Mountain суть дуже рідкі і стіснені більше на схід і около почти Willow Bunch. Тая часть Асинібої є заселена по більшій часті через випасачів худоби, але тепер, будучи за далеко від колей, здаєся не буде так скоро заходненою, як інші округи вближе колей.

Пасовиска.

Зима є ту о много лагіднійша як в північній Асиньбої, сніги бувають незначні, а худоба, коні, вівці пасуться в полі черей цілий рік. Така частина Асиньбої надається дуже для тих, що хочуть зайнятися випасанням худоби і молочарством: можна знайти много місць, де переконання невеличкого рову для наводнення, поселенець може бути певним, що буде мати добрі жнива кожного року; пасовисько знову дає му спосібність прийти до посідани великої скількості худоби, овець і коней, для когрих не потребує наші, хіба часами в зимі, на коли трафитесь наскучна погода, що худоба не може користати з пасовища. Можна також знайти добрі пасовища вздовж долини при ріці South Saskatchewan, де, випасючи в літі худобу, можна на стало там осісти. Місто Regina є головним містом Північно-Західних Територій, обік когрого є також еще много інших менших міст.

АЛЬБЕРТА.

Повіт той граничить від сходу з повітом Асиньбої і Саскачеван, від полудня є інтернаціональною границею, від заходу з провінцією Бригійської Колумбії, від півночі з повітом Атабаска (Дивись на мапу.)

Альберта ділиться на дві частини, що до топографічних і кліматичних умов. Полуднева частина є краєм рівним, позбавленим дерев, з винятком побережя потоків і підніжжя гір Ракі Моунтинс, під час коли північна частина покрита менше більше деревами.

Щоби довідатись де що більше о тім краю, будем ту говорити о обидвох так полудневої як і північній частині з особна.

ПОЛУДНЕВА АЛЬБЕРТА.

Полуднева Альберта надається найбільше до випасання худоби і до виробів мо-

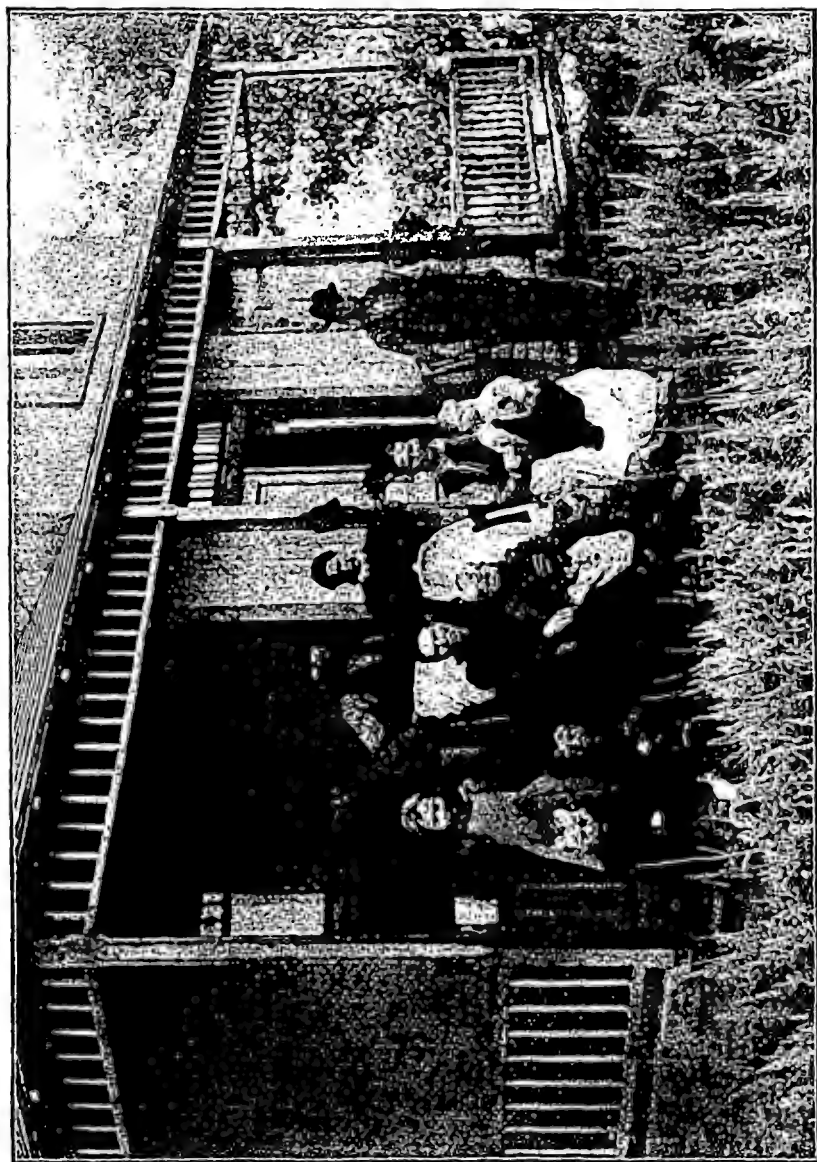
лочарських. Повіт складається з високо положених рівнин, нерерізуваних долинами з численними потоками, котрі вилізвають з Ракі Моунтинс і плінуть в напрямі всхіднім, а околиця стається більше менше пагіркованою, коли зближається до жерел тих потоків. Долини покриті сучь все буйною і поживною травою, а худоба, коні і вівці пасуться там через цілий рік. Земля того повіту, загально взявши, є добра, іловато-глиниста. В декотрих місцях є пісковата, але в долинах, де нагромадилось від давен давня много ілу, земля є дуже плодородна.

Правда, що зима в тім краю є досить остра, але Притягаючий Клімат. але то тануть там теплі вітри, так звані „Chiwook“

котрі віють зі заходу, а під впливом котрих сніг дуже тоніє, і не раз цілими днями тепло є як в літі.

В Полудневій Альберті Достаток Води. води є подостатком, і для того жнива там випадають все як найліпші. Потоки достарчають холодної води для поєня худоби і до молочарських робіт, і до виробу масла і сира еще і то причиняється дуже, що в часі горячих літніх днів там не ма мух і оводів.

Полудневу Альберту Комунікація. Колева зі сходу на захід перерізує головну лінію колей „Кенедієн Песифік“, а з півночі на полудне колева „Калгари & Едмонтон“ в додатку до того побочна лінія першої колей переходить через частину полуднево-західну від Летбридж до Медисин Гет в Асиньбої, і від Летбридж колева „Грейт Фалс & Кенеді“ провадить на полудне аж до колей „Грейт Нортерн“ в Монтава.

Ц. Г. Свансон в родию в Баттль Ривер, Альберта.

Важніші міста.

В Полуденній Альберті знаходиться кілька важких промислових міст, межи котрими головне місце займає Калгари, де сходяться колія „Кенедієн Пасифік“ і „Калгари & Едмонтон“.

Потім значними і продукуючими містами суть там: Lethbridge і Macleod. В тих містах можна найти всякі улекшення гандльові і банкові, а також кілька фабрик. Е там також много винасячів худоби і молочарів, але помімо того хатби з емігрантів хотів зайнятись тим промислом, сміло може взятись за діло, а пробить добрий інтерес.

ПІВНІЧНА АЛЬБЕРТА.

Е переважно повітом рілнничим, і хотія декотра часть повіту надаєся більше на винасяня худоби, однак білшу користь принесе там мішане господарство т. е. рілнництво і винасяня худоби, коній, овец і безрогів. За послідних кілька літ білша часть емігрантів до Території поселилась в Північній Альберті і край що рід білше залюднюєся, а, розумієся, де білше людей, там е і білший промисл і гандель.

Як уже повисше сказано, повіт цілий е білше лисний, але в декотрих місцях находяться і великі степи, де можна відразу зачати господарку, без очищування рілі. Земля в цілім повіті е тяжкою, плодonoсною, на котрій можна сіяти всякого рода збіжже з добрим успіхом. Зима там е холодна, снігу недостатком, що робить добру саницю. Розумієся, що худобу треба в зимі кормити, але за то не брак там сіна.

Улекшення Колієві.

Колія „Калгари & Едмонтон“ переходить в напрямі північнім і полуденнім через середину повіту аж до ріки Саскачеван, і в около той колій находятся численні оселі. Також білше оселі повстали в північній стороні ріки

недалеко ріки Старджен, і на полудне не далеко озера Бівер і ріки Батл.

Головне місто. Місто Едмонтон, положе над рікою Саскачеван, в місці, де доходит желізниця, е в середині в густо залюдненій місцевості, а разом з другими місточками, котрі дуже скоро повстали в цілім повіті, улекшає всякого рода промисл.

Добування золота і заробок. В повіті Едмонтон, в ріці Саскачеван, находиться золото, котрого ви-

добувають рік річно вартости до 50,000 доларів. Місцеве добування золота в тім повіті розпочато около року 1863 і в перших часах платили майнерам від \$10 до \$15 на день. Пині платять при шуканню за золотом \$1.50 денно. В році 1898 білше як 200 людей, з котрих кількох було і поселенцями повіту, працювало при видобиванню золота з ріки, на просторони около 100 миль по обоих сторонах міста Едмонтон.

Інші оселі. Сент-Альберт, 9 миль на захід від Едмонтон, е правдо-подібно найстаршою оселью в Альберті. Село Форт-Саскачеван, 20 миль на північний всхід від Едмонтон, е також осередком великих оселій. Вдовж лінії колеі „Калгари і Едмонтон“, інші міста і села суть: Саут Едмонтон (South Edmonton), Ледуе (Leduc), Ветасквін (Wetaskivin), Лакоом (Lacombe), Ред Дир (Red Deer), Іннісфейл (Innisfail) і Олдс (Olds), всі суть осередками щасливих оселій, підчас коли во всхідній части повіту, при озері Буфало, около 40 миль на всхід від Лакоом і при озері Девікс Пайн, 18 миль від Іннісфейл, значне число властителів худоби поселилось і посідає великі стада худоби і коній.

**Де можна
набути землю?** Вблизі котрого нибудь з міст, вчислених повисше, можна получити землю на господарство в недалекій відлеглости від колеі, котру то землю коліева компанія має на продаж по уміркованих цінах під легкими умовами виплати.

Північна Альберта має подос-
Ріки. татком води з рік Саскачеван, Ред Дир і Батл і з їх численних допливів. Ріка Атабаска (Athabasca) також впливає до повіту з півночі і її допливи Маклод і Пембайне (Maclood і Pembina), в часті північно-західній повіту суть зрищем оживленої роботи місцевого добування золота в часі літних місяців. Крім тих рік є там також множество озер майже во всіх частях повіту.

САСКАЧЕВАН.

Повіт Саскачеван є частію території і граничить на полудне з провінцією Манитоба і повітом Асинібої, а на захід з Альбертою, і розтягається на північ аж до границі 70-го міського округу після систему виміру Посілости Домініум. Повіт той займає просторонь около 107,000 квадратних миль, є покрита по більшій часті лісами, і для того дуже слабо залюднена. Край тот до недавних часів не мав жадной колеі і тому зістан найменше залюднений.

В середині повіту, в сусід-
Головні стві Принц Альберт, де при-
Оселі. ходить колія „Кенедіен Песифік“ з Риджайни, столиці Асинібої, повстала дужа красна оселя; також і при ріці Саскачеван і на всхід від той ріки, в повіті Каррот Ривер, суть вже значні оселі.

Потім на заході, недалеко Батлфорд, знаходиться еще кілько осель, а звідтам на північ, в околици озера Джекфіт випасається худоба.

ЗАГАЛЬНІ УВАГИ.

До сего часу описувалося кождий повіт окреме, а тепер наступають інформації, що до інтересів вспільних всім повітам, і думаєм, що інформації такі будуть пожадані всіми що мають намірне там поселитись.

Во всіх замешкалих частях
Школи. території знаходяться школи, а в ново założених оселях повстане школа, если буде 12 дітей в шкільнім віку. Майже 70 процент платить правительство на удержане шкіл, і для того шкільні податки оплачані через поселенців суть дуже малі.

Всі віри репрезентовані
Церкви. суть в Територіях і много красних церквей знаходяться по більших містах. По селах, де не ма церкви, недільні богослуження відбуваються в шкільних будинках. А де знов не ма свого священника, то від часу до часу заходять в село місіонери і правлять людам богослуження. Отже, хто хоче бути в церкви, може бути кождой неділі.

По всіх більших міс-
Гандлі, банки, тах і селах Території
млини і. т. д. знаходяться розмаїті гандлі, де поселенець може купити, що хоче, таньо і добре. Майже по всіх містах і місточках суть банки, а по селах приватні банкові інституції.

Млини і склади на збіжжє суть всюди, де лиш зерно родиться. В многих знова міських, де поселенці затрудняються молочарством, суть фабрики молочних виробів. Фабрики такі суть під дозором правительства, для того поселенець, хотьби лиш на кількох акрах, має спосібність продати за готівку молоко, яке лиш має.

Магазини товарів, бровари, склади з мясом і всякі ремісничі заклади нахо-

дяться в rozmaїтих місцях, а зі зростом людности нові повстають.

Матеріал будівляний. Там, де ліси суть, а одерево на будову дому і інших будинків негрудно вже більша біда без дерева на рівнинах, де лісів не має. В горах Ракі Моунтинс, в Альберті, і висток ріки Саскачеван находяться много таргаків, де ріжуть дерево на дошки.

Атєнції до продажу дерева на будову находяться по всіх більших оселях Території. Если поселенець не має свого

дерева на будову будинків, ялотів або на топливо, то може удатись кожного часу до правительства, а тогді получить під певними умовами дерева з лісів паньствових кільки йому потреба буде.

В Територіях топлива недостатком. Суть там ліси і є вуголь. В Канмор, Летбридж, Едмонтон і Антрасит, в Альберті, а і в многих інших місцях находяться великі коналині вугля, де можно найти роботу і з вітки вугльє розходиться на цілій Території.

СВІДОЦТВА.

Як поводитись колоністам в Канаді, найлише можна переконатися із слудючих листів:

Риджана, 4 падолиста.

Перед 11-ми тїтами приїхав я сюда з Лондону, в Англїї, і був-ем тогді без грошій. Тепер маю хороше господарство а і 50 штук худоби. До Англїї вже не вернувбим, хоть би мені хто платив дорогу, і кождому раджу, хто мав би охоту поселитись в тїм краю.

Томко Ватсон.

Elinore, Асса, 17 Децебра, 1896.

Розпочинаючи ту господарку не мав-ем грошій, а тепер маю прекрасний дім господарській і 30 штук худоби, рільничі знаряди і довгу не маю. Від року 1884 до 1893 мав-ем добрі жнива, бо брав-ем по 15 бушлів ішениці з одного акра; а в року 1892 жнива принесли мені пересічно 40 бушлів. По році 1892, коли зачала сюда желїзниця іти, мое господарство поліпшуєся з кождим роком.

Давид В. Борк.

St. Albert, 10 падолиста. 1896.

Мешкаю в Північній Альберті від року 1887 і мав-ем завсїгді красні жнива. Числячи пересічно маєток мій дорозтїй нині о 20,000 відколи зачав-ем ту газдовати. Ту можна зробити на господарстві гроші, розумієся, если хто знає як газдовати і є ошадним. Маємо ту добрий, здоровий климат. Худоба через цілий рік може бути на дворі. Господари ту найбільше трудяться молочарством. Також удаються всі зерна, а по полях і лісах розличних диких овоців ту без ліку.

Вилем Кост.

Lascombe, 13 падолиста, 1896.

Доношу Вам, що край, Північна Альберта дуже а дуже мені подобаєся. В старім краю я газдовав за 30 років і на rozmaїтих землях, але такого господарства я ніколи не мав, як тепер. Климат ту далеко лішший як в старім краю (недавно приїхав-ем з Англїї, де перебував 3 місяці, то переконавемся.)

Гріфін Флечер, І. П.

А. Патриукоего жито в Кальгари.

Morningside, Alta, 9 Падолиста, 1896.

Питається мене О Альберті, отже прошу послухати, що вам скажу. Приїхав сюди з Манітоби перед півтора роком, де мешкав через кілька літ. Осів-ем 10 миль від Lacombe. Маю мობрий сад в гім році і надіюся, що жнива будуть добрі. Знаючи той край добре від Едмонтон аж до Кальгари, думаю, що хоч з малим капіталом можна тут запровадити собі добре господарство, бо дерева і сина є ту подостатком, а що найголовніше, маємо ту дуже добру воду. Після мого мнінія, край той найліпше надаєся до випасаня худоби.

М. Блэксток.

Beaumont, P. O., 1 Децембра, 1896.

Перед 18 місяцями перепровадив-емся в повіту Кент, в Оттаві, до Альберті і маю другі жнива. Маю 3000 бушлів збіжжя, з котрих 500 є пшениці, зібраної з 12 акрів землі. З одного акра дістану 70 бушлів вивса. Маємо ту також подостатком дерева і доброї води. З одного акра накопалось-мо 200 бушлів барболі.

Едвард Тоунсенд

Wetaskiwin, Октобер, 1896.

Покинув-ем Мальщелону, в Мічиган, 10 Априля, 1894, а приїхав-ем до Ветаскевін 18 Априля; до Августа розвізнав-ем околицю і осів-ем 5 миль від Ветаскевін. Край мені дуже подобаєся. Розумієся я приїхав сюди без нічого; тепер маю красний, вигідний дім і що їсти, чого бим не мав, ест-бим позистав в Мічиган. Хто би желав собі мати за 10 доларів вільний дім і хотів-би випасти худобу і коні, для такого не ма ліпшого краю. Ані в зимі, ані в літі не треба старатися о коні; сина є подостатком.

Линь Брадшо.

Manitota, 3 Падолиста, 1895.

Приїхав-ем з повіту Вексфорд, в Ірландії, в осени 1881 до той часті Манітоби і осів-емся 18 Марця 1882. Виповнив-ем обовязки кольтониста і дістав-ем на власність вільне господарство в р. 1885. Потім дістав-ем і друге господарство і зробив-ем своїй обовязок і що до того. Тепер стараюся о право власности другої вільної посілости, складаючоїся з 320 акрів поля, котре получив-ем дармо від Правительства Домініум. В минувшій році мав-ем засіяні 110 акрів, з котрих декотрі видали по 40 бушлів пшениці. Я сам вповні задоволений зі свого поведження в Манітобі.

Ришард Болтон.

з 8½ Sec. 24-14-25 W. M.

Carbery, 20 Октобра, 1895.

Свідцтво Скандинавского Поселенця.

Маємо дуже красну оклицю коло Карбери. Земля дуже легкою до оброблення; не ма тут каміня а поле надаєся під управу збіжжя всякого рода. В тім році малисьмо хороші жнива. Погода була прекрасна ціле літо. В сусідстві Карбери знаходиться 7 родин скандинавских і всі zatrudняються рілляництвом. Також є ту певне число Скандинавчиків, котрі працюють у господарів, а таких людей потрібно в Манітобі. Що до мене, хочу сказати, що 21 року служив-ем на селі в Данії, в котрім то часі виїхав-ем до Канади і процював-ем у господарів в Онтаріо через 6½ літ, а потім, в р. 1879, переніс-емся до Манітоби і встав-ем на себе оселю, де перебуваю з женою і 6 дітьми. Купив-ем також 160 акрів землі від желізничної компанії „Кенедіен Песифик“. В такій спосіб посідаю тепер 320 акрів, разом з інвентарем і рілляничими зярадами, що мене все

стоить около \$7.000. Нехай хто скаже що зробив краще.

Муссен.

Baldur, Man., 30 Октября, 1896.

В осени, 1893, ввезігровав-ем з Ісландії і приїхав-ем до той колонії без грошей, а майже без сорочки на плечах. Був-ем задожаний до \$30 за подорож і т. п. Як тільки прибув-ем сюди, зачав-ем працювати в полі при жнивах, за що давали мені по долару на день і їсти. Тепер маю 30 акрів доброї землі, на котрій побудовав-ем собі вигідний дім, стайню і курник. Цілий мій маєток вартає тепер около \$750. Лиш ті що знали мое положення в Ісландії можуть судити о поступі, який я зробив за 2 літа в тім краю.

Іван Кристансен.

Plumas, P. O., Man., 10 Паддліста, 1895

Через 18 літ мешкав-ем в окрузі Ричмонд. Коли прибув-ем до тутешньої провінції, мав-ем за ledве кілька сот доларів капіталу. Перед 17 роками купив-ем одну четверту часть секції, на котрій тепер мешкаю, а пізнійше знов купив-ем сусідню четвертину секції. В тім році мав-ем під управу 145 акрів. Крім того маю вигідний дім, стайню на 40 штук худоби, шопи на різніччі знаряди і сипанець на 4000 бушлів збіжжя. Будинки ті суть заасекуровані на \$1,200. Маю 20 коней, 25 до 30 штук худоби і більше як тужин безрог, крім домового птаства. Сего року засіяв-ем 70 акрів пшеницею, 16 ячменем і 30 вівсом, з котрих зібрав-ем 2000 бушлів пшениці, 400 ячменю і 1200 бушлів вівса. Коні зимують на степах до Роджества Христового. Через цілих 18 літ оден тільки раз, в р. 1884, збіжжя мое зістало ушкоджене через мороз, але і тогді видало 50 до 55 процент на бушель. Клімат і земля є добрі. Також маємо

ту подостатком води і пасвиць, а недалеко знамените місце, де збіжжя продається. Чоловік, прибувши сюди ляди на заробок, може файно вижити і еще заробити гроші.

Яков Андерсон.

Коля, 3 Октября, 1895.

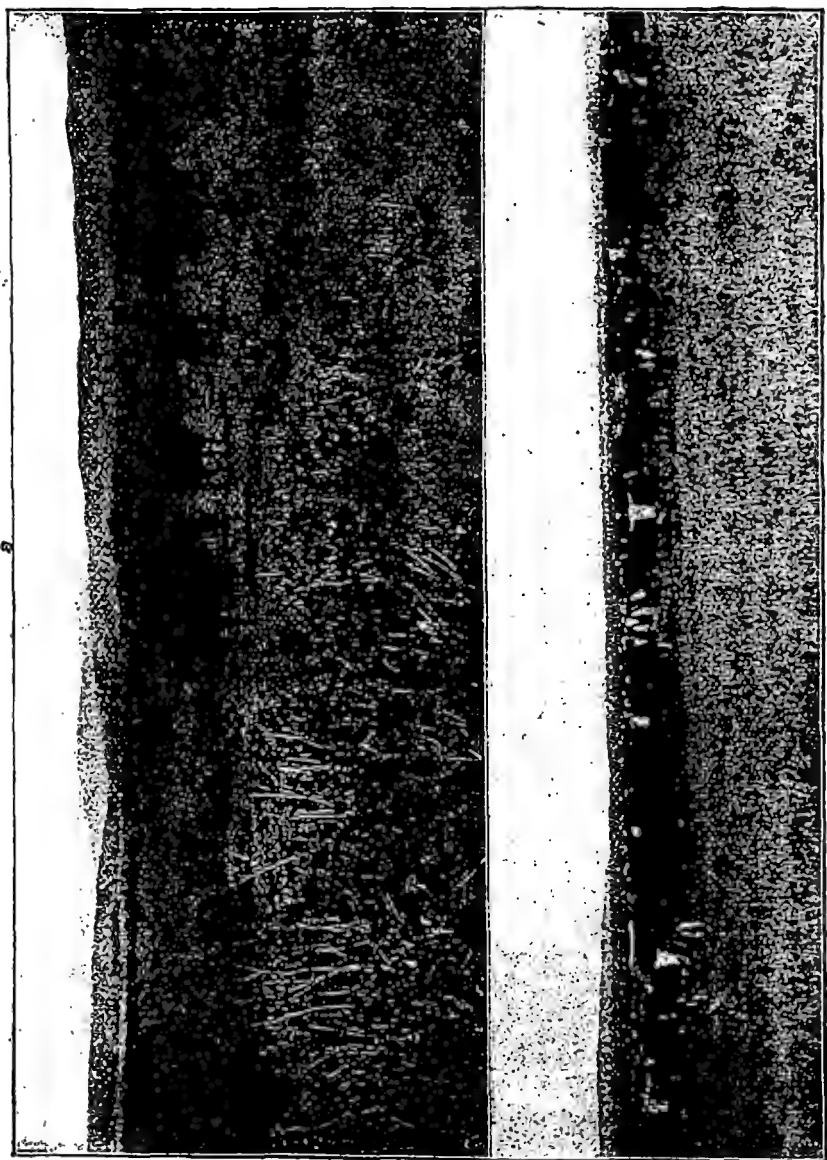
Приїхав-ем сюди з повіту Ламбтон в Онтарію, Канада, в р. 1889 і осів-ем 25 Мая, 1889 на четвертині секції 12-9-29, около 17 миль від Елзгорн, при колей „Кенедіен Песифік“. Час вже давно минув, щобі набути землю на власність. Не стараємся о тоє, ані не спішуся з тим. Маю 4 коні. Засіяв-ем 150 акрів збіжжя в р. 1895, діставем 25 бушлів з акра. Всього вівса еще не вимолотив-ем, а вже вимолочений видав 40 бушлів на акер. Мав-ем за \$500 худоби, і різніччих знарядів, коли сюди прибув-ем.

Яков Мак-Гін.

„Фарма Вестгом“

Gladstone, P. O. Man., 1 Падоліста, 1895

Прибув-ем до той провінції в Марцї, 1888, і распочав-ем господарку в секції 9, Гр. 15, range 12, громада Вестбурн, округа Бнейк. Спровадив-ем дерево на дім в однім вагоні, а річі в другім. Маю цілу секцію землі, котра є огорожена зі всіх сторон. Тепер маю около 225 акрів під управу. Сего року мав-ем 150 акрів засіяних збіжжя. Живя сего року мав-ем такі: пшениці 3353 бушлів, вівса 1390 бушлів, ячменю 446, лену 14, разом около 5200 бушлів. Цілу то ту працю виділило 2 людей, з винятком одного 15 літнього хлопця, котрого наняв-ем на оден місяць під час кошеня. Не ма жадної части провінції, котру бим уважав на стілько відповідну до мішаного господарства, як новіт Вестбурн. Натурального сіна є ту подостатком, а і збіжжя розмаїтого рода ту удається. Тепер маю 8 коней, 22 штук худоби і

Худоба на прерії.

кілька безрог. Маю пасвиско огорожене для мого інвентара і не позволяю му ходити вільно. Води є ту подостатком і дуже добра, така сама як в Онтаріо. Студню не треба копати глибоше, як 10 стіп. Земля є чорно-глиниста, плодоносна і дуже легка під управу. В чотири малі копі можна буде легко засіяти 4 до 5 акрів денно.

Головним містом в повіті є Гладстон при колей M. & N. W. Місто тое поступає тепер з кожним днем наперед. R. Muir & Co. заложили там недавно перворядну вальцовню, маючу найновші і майліпше удосконалені машини. Вестбури на полудне, Мідвей на заході суть два міста, котрі найбільше і скоро розвиваються. В Мідвей сего року побудували 3 склади на збіжжє.

В. І. Емерсон.

Esterhazy, 24 січня, 1897.

До Н. В. И. Гвайт.

Поважаний пане!

Приїхав-ем сюда з Чех в р. 1886 з многими приятелями. Через кілька літ не поводилося нам добре і декотрі з моїх приятелів урядили, щоб вийхати до Сполучених Держав. Там булисьмо всего 3 місяці і вернулисьмо назад. Від того часу маємось досить добре і більше ніде не рушимось звідси. Досить нам добре поводитися а і грошики вже маємо. Земля в сій околиці є дуже добра і думаю, що хто хотів-би покинути старий край і осісти за морем, тонайліпше зробить, если приїде сюда. Думаю навіт, що зими бувають ту що раз тепліші.

В сім місяцю термометр ніколи не показував ниже зєра, а в день від 20 до 35 степені понад зєро.

З поважанем,

Посиж Гендрих.

Wetaskiwin, Alta., 30 Падолиста, 1897.

За парадю других прибув-ем сюда в юнію, 1892, зі Вєхїднїої Канади. Запєняю Вас, що єсьм цілком задоволений. Підчас мойой подорожи не бачив-ем нічого такого, що би мені подобалося, як Вєтаскївин. Степи покриті густою травою, цвїтами і денєгдє деревнами, роблять сю околицю дуже прїятною і прїтягаючою. Також околиця сєся надаєся дуже до мішаного господарства т. є. до випасаня худоби і управи збіжжя і, здаєся, під тим виглядом, жадна околиця не дорівнає єї на свїті. Находиться тут достатком дерева на топливо, котре нічого не коштує. Знаю такі родини, котрі перед кількома роками дуже мало або і нич не мали, а тепер добре поводиться їм, вимолочають до 1000 тої збіжжя, мають много худоби, машин і знарядїя різнїчих.

Ту можнїя зачїнїти господарство з малими грїшми, бо є спосібнїсть гроші заробляти. Сєся околиця добре надаєся до рільництва, і хто хоче, працювати, буде добре ся мати.

Землю ту можна дістати дармо від правительства, або і купити дуже таньо від колієвой компанїї за готівку або на виплату. Єсьм цілком певний, що если хто з моїх краєнїв сюда приїде, не пожадує того.

Л. П. Бенц.

Властитель мїна і тартаку.

Wetaskiwin, Alta., 4 Децєсбра, 1897.

Кілька літ тому приїхав-ем сюда вшукати собі відповідного мїсця на поселєньє. Переїхав-ем цілий Північний Захід, ає жадне мїсцєне зробило на мене такого вражєня, як Альберта. Коли побачив-ем красну худобу, пасучүся на цвїтучим степі, колишүчися лани збіжжя, прекрасні хуки і ліси, як би аві огороди, відразу постановив-ем вибрати собі тую околицю. Особєно подобалася мені око-

лиця Ветасківін, де велике число Німців мешкає і котрим дуже добре поводитьсь.

Туть осів я з родиною і ніколи того не жалував я ані не жалує. Землю від колієвої компанії, а навіт вироблені фарми можна набути по низьких цінах і то зараз коло міста. Можна також дістати землю дармо від правительства, але вже подальше від міста.

Що-би округ сей більше розвинувся, потреба ту більше еще працюютих і Німців. Минувшой весни побудовалисьмо туть велику фабрику масла, де поселенці можут кожного часу продати своє молоко.

Пшениця, ячмінь і овес удаються ту знаменито, а таких бараболъ я нігде не ів, як ту. Оплачаєся туть також випасанье худоби, о чім знаю з власной практики, бо маю около 200 штук худоби. Климат є одним з найліпших в світі, а хвороби ту не знані.

Хто би хотів ту осістися, нехай сей-час приїджає, бо ту місця є дост для соток людей.

А хто би хотів довідатися дещо більше за сю околицю, нехай пише на адресу:

A. S. Rosenroll, Esquire,
Wetaskiwin, Alta, Canada.

Wetaskiwin, 30 Падолиста, 1897.

Був-ем пастухом до коров з Робертом Томасіусом в Froedenow, повіт Osterode, Bad, недалеко Кенігсбергу. Перед кількома літами покинув я старий край і опинився в Канаді. Коли прибув-ем до Виніпегу, грошій вже не було. В два місяці пізнійше прибула моя родина, складаючися з жінки, матери і 2 дітій. Через кілька літ працював я у господарів, а потім за зароблені гроші накупив-ем худоби і овец. Слухаючи нераз оповіданя о красной околиці Ветасківін, постановивем собі поїхати там і того не жалую. Є ту около 60 німецьких родин,

котрим дуже добре поводитьсь і ніколи не чути від них, щоб нарікали, як то дієся нераз між поселенцями в Сполучених Державах. Суть ту також Німці з Россії, котрі дякують Богови, що дістались до того краю, де в однім році можут більше доробитися, як через ціле життьє в Россії. Ся околиця найбільше надаєся на вппасанье худоби, хотяй і пшениця, ячмінь і овес ту добре родитьсь. Всі продукта можна продати в копальнянім окрузі „Ракі Моунтинс“ і на побережи Тихого Океану. Худоба наша вивозиться аж до Англії і Франції. Маємо подостатком води; літною парою досить дождю а в зимі добру саницю. По більшій частини худоба кормитьсь на полю, а на ніч запераеться єї до шоп. Сей весни побудовав ту п. Розенрол фабрику масла, котра зістає під надзором правительства, і в котрій фармери можут все своє молоко продати. Є то правдива копальня золота для фармерів. На молоці від моїх 22 коров я заробив за три місяці ни меньше ни більше лиш 1,200 марок.

Тепер маю більше як 1000 акрів землі, 120 штук рогатой худоби, 13 коній, 250 овец, 24 вепрів, 30 індиків, 50 качов, 65 кур, всі потрібні знаряди різничі, машину до вязаня снопів, живнярку, машину до кошня и т. д. В тім році мав-ем з мойой фарми 6,000 марок доходу. В слідуючим році надіюсь еще більше, бо маю наміренье кунити більше землі, котру можна еще дістати майже на вппв дармо; и земля така красна і плодородна аж ся серце радує.

Еслиби хтось з наших братів Німців, котрим, поиммо їх тяжкой праці, не поводитьсь на вітчизні, хотів виїмїгрувати, раджу му сюда приїхати, и з певністю доробиться маєтку.

Адам Кайзер.

Альберта,

Wetaskiwin, 9 Децематра, 1897.

Мешкаю ту півтора року, близько ма-

лого місточка Ветасківін, і за той час порекоменували, що трудно знайти ліпшу околицю на поселення, як наша.

Ту землю можна брати відразу, не потреба корчовати, бо всюди рівно, земля чиста, лиш бери за плуг, тай до роботи. Е ту також і ліси, а то дуже важно для поселенця, бо не потребує спроваджати з далека дерево на будову або топливо. Крім управи рілі, більша часть поселенців zatrudняєся ту випасаньем худоби і молочарством. Нігде не бачив я так товстої худоби, як ту. А і то е правда, що мясо з Альберти має більшу ціну, як по інших місцях. Минувшого року правительство побудовало в Ветасківін фабрику масла, котра опачаєся дуже.

А що наш повіт надаєся під управу збіжа свідчить о тім Елвейтор (склад збіжа), котрий вибудовили сей осени. Тепер знов радят над тим, як би другий вибудовати.

Понеже наша оселя єсть еще новою і многі з поселенців приїхали сюда з невеликими грішми, не могли з початку обробити більше землі, для того дивно єсть всім, що наш повіт такий великий поступ зробив. Півтора року тому трудно було найти роботу в повіті, то каждай поселенець сам шукав за роботою, а тепер скаржаться ту на брак робітників. Особенно служащи суть ту пошуквані і добре плачені. Нашь климат е може найздоровшим на світі. Я сам ніколи не чув-єся так здоровим, як ту. И много доброго даю-бися еще сказати о нашім повіті, але я сважу лиш коротко: „Хто хоче стати заможним господарем, нехай іде до Альберти“. Се кажу з чистою совістю, бо бажаю добра своїм кряянам.

Фредерик Бредлоу,
Ветасківін, Альберта.

Wetaskiwin, 8 Децембра, 1897.

Походжу з Руской Польщи, де бувем

учителем 15 літ. Понеже була у мене велика родина, мусів-єм пукати, щоб вижити, іншого становища. Виїхав-єм до Канади. Вибрав-єм собі повіт Альберту, де були вже мои приятелі. Коли приїхав я до Ветасківін, відразу мені сподобався. Красні коні, хороша худоба, добра земля, красні господарські будинкі, говорили за себе, що се добрий край. А коли довідав-єся, що декотрі господарі приїшли сюди лиш перед пару літами з малими грішми, а навіт були і такі, що цента у них при души не було, еще довги мали, то не міг-ємся перечувати, як могли в короткім часі такий поступ зробити. Многі з них мають тепер більше як одну пару коней, часами навіт 4 і більше, від 10—20 штук худоби, потрібні різниці знаряди, а декотри з них навіт розмаїті господарські машини. За рогату худобу ту платять добре, за коні не так, а решта всьо інше можна ту добре продати.

Після мого мніня повіт сей е дуже добрий на господарство. Хто хотів-би сюда перенестися, то може се зробити, не надумуючись дуже; може ту дістати дуже добру землю, по низкій ціні, близко міста.

Понеже находиться ту добрі пасовиска то за старанем п. Розенрола, вибудовали ту сего року фабрику масла, котра приносить великій хосен для господарів. Худоба ту дуже тучна. Вчора сусід мій забив корову, котра не була спеціально вишосивана, а дала 4 відра лоу.

Що дотичит мого поведженя, то не можу много о собі сказати, бо живу ту доперва оден рік. Можу лиш сказати: ніколи не жалував-єм, що сюда приїхав, і уже тепер лишме мені поведеться, як в старім краю. Если би хто хотів довідитись дещо більше о тім краю, нехай наше на мою адресу, и сей час дістане відповідь.

Юльо Пекруль.

Адрес: Juffus Pekrul, P. O. Wetaskiwin,
Alberta, Canada, North America.

Wetaskiwin, 11 Децембра, 1897.

Для сего часу зацікавив-емя доперва з околицею Ветасквін і по часті Едмонтон. Господарство мое находиться 10 миль від Ветасквін.

Земля ту є чорна, сномом товста і глина, на котрій родиться багато пшениця, ячмінь, овес і горох. Ростут ту також буїні трави і для того можна ту бачити хороші луки, з котрих господарі тягнут великі зиски, продаючи сно, або винасяючи худобу.

Є ту газди, котрі перед кількома літами прини схода майже без цента, а нині вже зачисляються до заможних. Дерев на будівлю і на топиво є ту недостатком.

На брак води ту не можна нарікати, бо ріки і озера суть, а студії не потреба глибоко копати. Кольонія наша єсть вже досить густо заселена. Є ту люде ріжних народностей і мають ся вже добре.

Правительственной землі єсть ту еще велика маса, отже хтоби хотів ту осісти, може сейчас приїждати. Кошта за 160 акрів виносять 10 доларів. Ми би собі жили, щоб сюда приїжджали чесні і працюючі.

Правительство Канадійске старає ся всіма силами, щоб збільшити і поліпши-

ти життя-буття, осівшихся ту господарів і тепер закладає ту велику фабрику масла, когра принесе велику користь для тих, що займаються молочарством.

Хто хотів-би жити спокійним і щасливим жителю, нехай приїжджає до нашої кольонії, бо лишого і здорового положення нігде не найде.

Ришард Бем.

Wetaskiwin, 23 Децембра, 1897.

Кольонія наша, положена на захід від Ветасквін, найвідповідніша є для різників. Хліба, дякувати Богови, маєм недостатком, а і гроші на чорну годину найдеш в скрині.

Худоба ціниться ту високо, є сильна і здорова, бо зарази ту не знають. Пасовиско ту нічого не коштує і маємо чисту і здорову воду. Я розпочав-ем перед 4 літами мою газдинку з 2 штуками худоби, а тепер маю вже 20.

Ціна збіжжя є висока і продає ся за го-тівку. Грунта правительствені або і компанійні можна дістати ту еще за дармо.

Хто до той кольонії приїхав, а хотіло-ся ему працювати, ані одного не ма, щоб в короткім часі не забогатів.

Галько Зібарт.

ПЕРШІ ПИТАНЯ.

П. Де маю приїхати до Канади?

В. До Квібек межі 1м Мая а 12м Падоліста, або до Галифакс межі 12м Падоліста і 1м Мая

П. Як буду знати, що робити, або де їти, коли висяду з корабля?

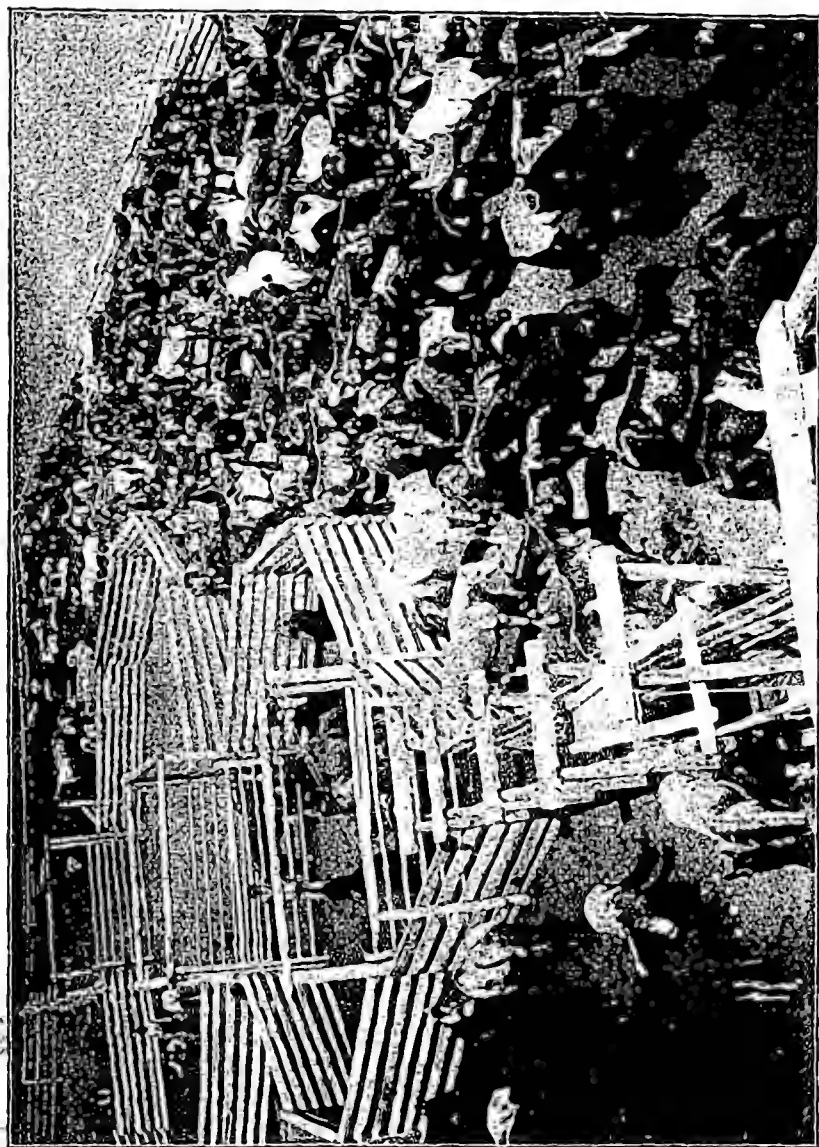
В. Там буде правительственный урядник, котрий поучить тебе і порадить, як і що маєш робити. Заберуть тебе до Емігранційного Дому, де позісганеш без оплати, закім потяг, на котрім маєш

їхати, не вирушит. Туть можеш купити собі тикет {билет} до якої небудь часті Канади. можеш змінити чужі гроші на канадійські і накупити поживи на дорогу по дуже приступній ціні. Їїсти можна також купити на колієвих станціях по ціні 10 центів або і вище за перекуску.

П. А если приїду в зимі?

В. Найдеш ту саму выгоду і тих самих урядників в Галифакс.

П. Як поїду до Вінніпег, в Манітобі,

Обори Р. Г. Робізнана в Камгари, Альберта.

або до Північно-західних Територій, або Бритійської Колумбії?

В. Колією в вагоні до снання для ко-
льоністів. Вагон той збудований е в той
сам спосіб що і регулярні вагони до сна-
ня, в котрім сиджия переміняються в
ночи на ліжка, а в однім кінци е пец
кухоний. По дорозі можеш куповати
хліб, молоко і інші артикулі на стаці-
ях. З рештою правителственні агенти
позчаг тебе в Емиграційнім Домі, що і
як ліпше робити.

П. А коли приїду до Вінніпег, що
тогда?

В. Если еще не ршился або не зна-
еш де маеш обернутися, там найдеш
Емиграційний Дім, де можеш зачевати
через цілий тиждень, если тобі сподоба-
еш. Если маеш зі собою жену і діти,
навініше оставити їх там, а самому піти
і вибрати землю, де маеш осісти. Спис
правительственной землі можеш получи-
ти кожного часу в Емиграційнім Домі,
а списи, маши і т. д. железной колеі мо-
жеш дістати в канцелярії на стації. В
місті Брандон, в західній Манітобі, або
в Лейк Дауфін, в північній части та-
кож найдеш правительственного агента
і всьо так уряджене для вигоди емігран-
тів, як і в Вінніпег.

П. Если хочу їхати дальше по за
Манігобу, до одной з Північно-західной
Території, чи буду там мати деяку поміч?

В. Так. В Кальгарі, в полуднівій
Альберті; в Едмонтон, в північній Аль-
берті; і в Принц Альбеит, в Саскачеван
находяться також подібні правитель-

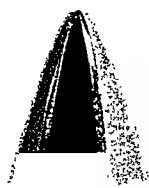
ственні інституції. Во всіх тих місцях
суть списи вільной землі до занятя і спис
тих що хотять наняти людей до своих
господарств, як і тих, що хочут найти
роботу при господарстві.

П. Если выберу землю де інде, а
в однім з повисших місць, чи мушу там
повернути, чи єї зарежістровати?

В. Ні. Канцелярії режістраційні на-
ходяться в Вінніпег, Брандон, Міннедосса
Лейк Дауфін, в Манітобі; в Аламіда,
Риджайнп, Парктон, Принс Альберт,
Батлфорд, Едмонтон, Калгарі і Лет-
бридж, в Північно-західних Територіях,
і в Камлупс і Нью-Вестмінстер, в Бритій-
ській Колумбії; кромі того також всюди
в провінції де провінціональне прави-
тельство має свої Канцелярії. Во всіх
тих місцях находятся склади, де мож-
на всьо купити, що потрібно.

ПЕРЕСТОРОГА.

Канадійське правительство робит, що
лиш може, аби приїджаючі були в до-
розі безпечні. Однак не ручаєсь за тих
що ділають на власну руку. Если еміг-
рант не буде слухати, що йому прави-
тельственный агент радит, і если з ним
дешо злого станеся, тогда буде собі сам
винен. А часами також трафиться,
що люде, котрі на око здаються бути
цілком безінтересовними, відраджають
емігрантів від Канади. Таких людей не
треба слухати, бо то суть платні аме-
ріканські агенти від rozmaїтих організа-
цій, котрі уведать не осторожних емі-
грантів.

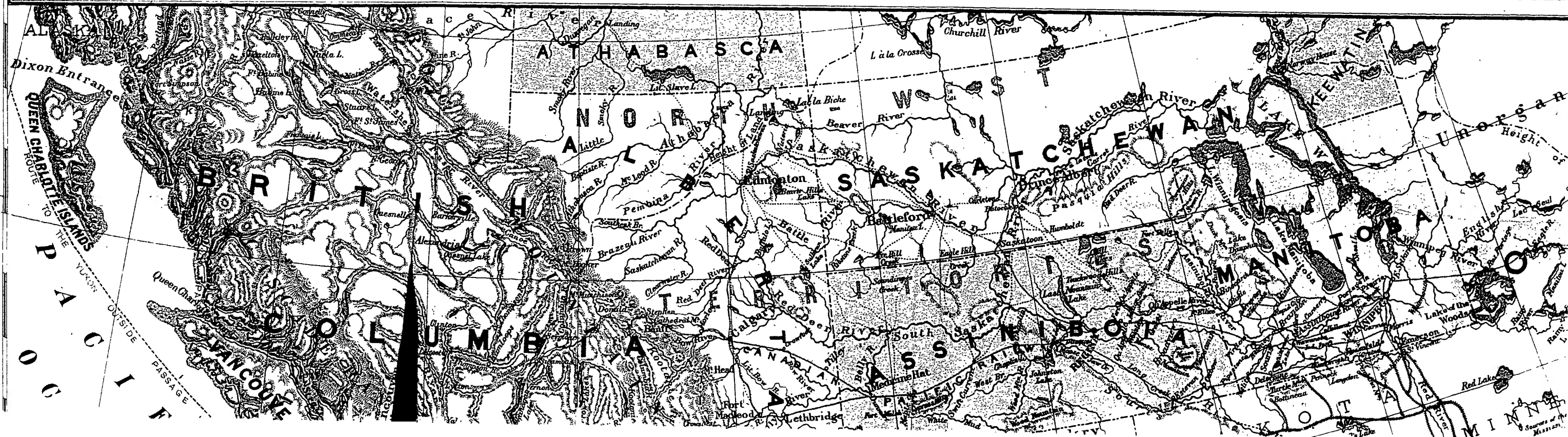
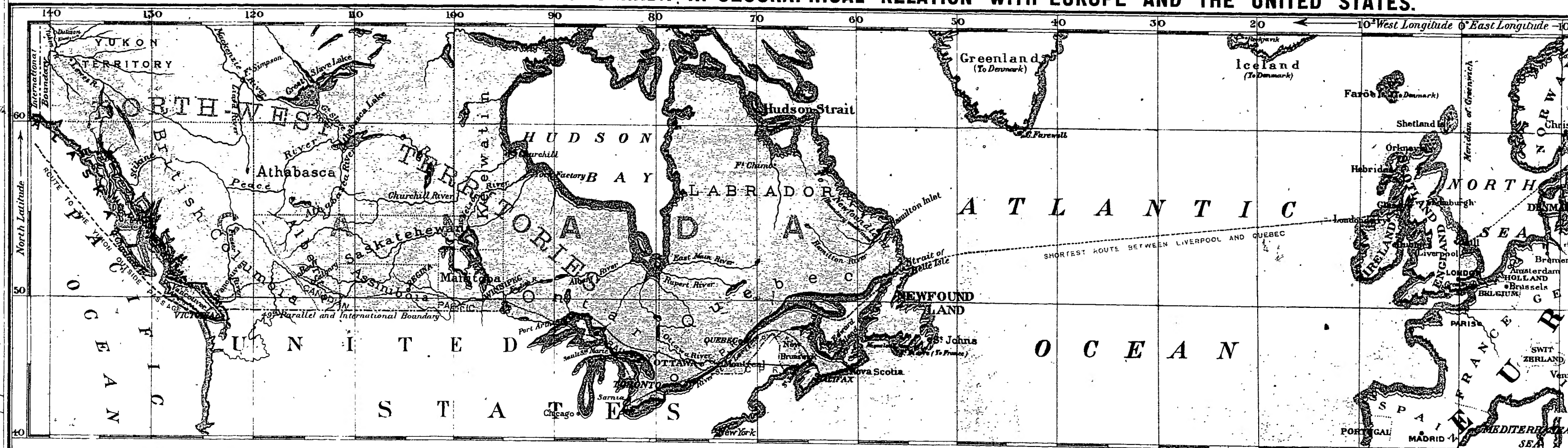

18

CANADA

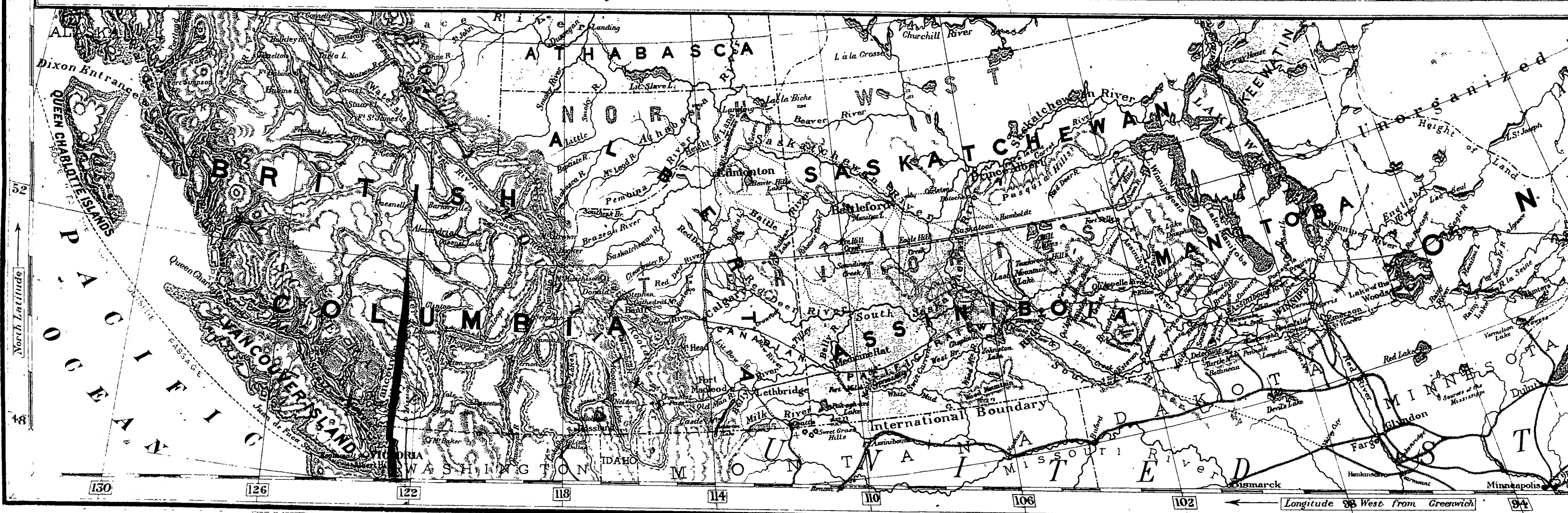
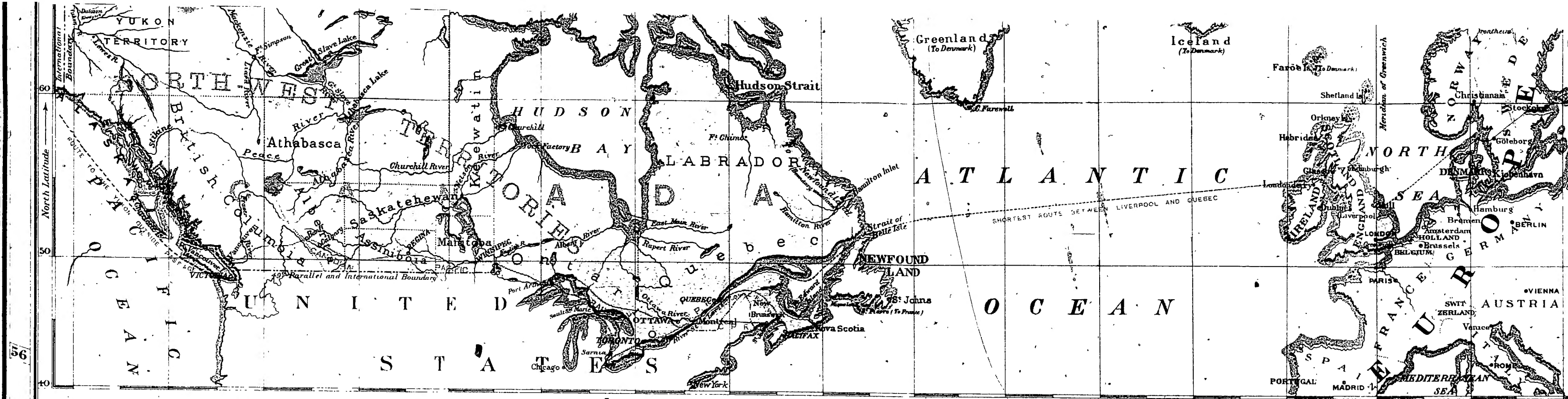
THE PINK TINT INDICATES BRITISH TERRITORY

CHART SHEWING CANADA IN GEOGRAPHICAL RELATION WITH EUROPE AND THE UNITED STATES.

208

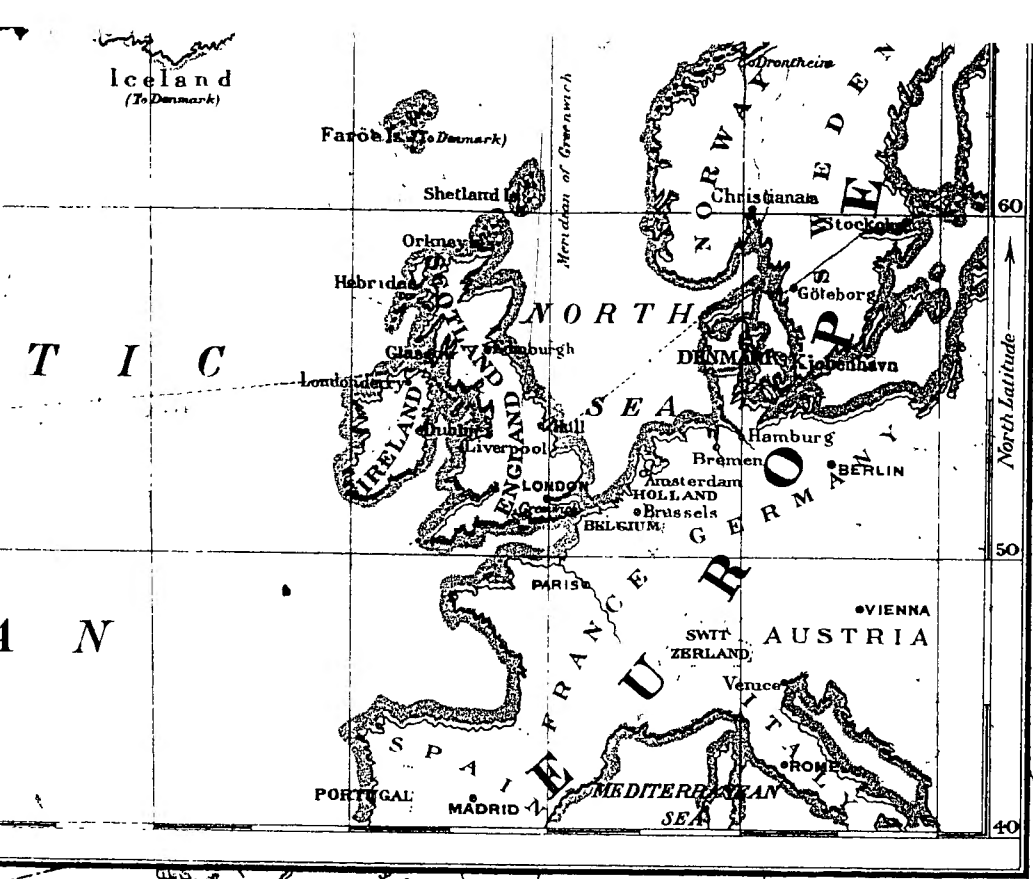

300

RAILWAY STATIONS
 RAILWAY STATIONS IN BRITISH COLUMBIA AND ALBERTA
 RAILWAY STATIONS IN SASKATCHEWAN AND MANITOBA
 RAILWAY STATIONS IN ONTARIO AND QUEBEC
 RAILWAY STATIONS IN THE UNITED STATES

RAILWAYS
 RAILWAYS IN OPERATION ARE
 DITTO PROJECTED ARE
 RAILWAY CONNECTIONS IN UNITED STATES

CANADA

SCALE OF STATUTE MILES.

DEPARTMENT OF THE INTERIOR.
OTTAWA.
April, 1897. J. Johnston
GEOGRAPHER.

RAILWAYS
EXISTING LINES & PROPOSED ARE SHOWN IN FULL RED LINES
PROPOSED ARE SHOWN IN DOTTED RED LINES
RAILWAY CONNECTIONS IN UNITED STATES IN BLACK LINES

4064